

Vydala Centrála cestovního ruchu - Jižní Morava, z.s.p.o.
ve spolupráci s DMO a TIC na jižní Moravě

Projekt Posílení marketingových aktivit a rozvoj partnerství
v regionu Jižní Morava byl realizován za přispění prostředků
státního rozpočtu České republiky z programu
Ministerstva pro místní rozvoj.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

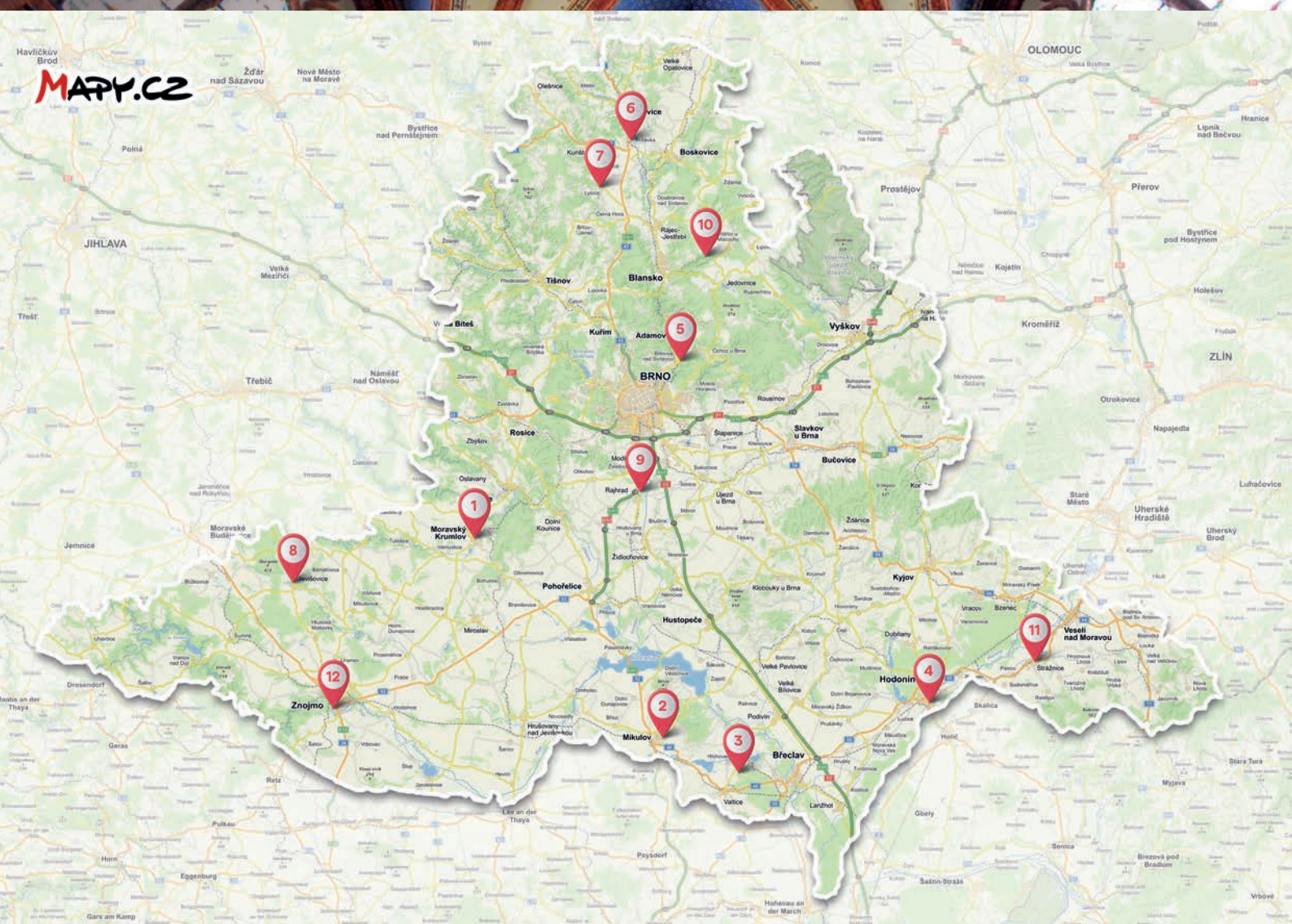
© Jižní Morava – fotobanka, autoři: m-ARK, Jiří Černý,
se svolením Archivu města Brna publikováno: fond U5 Sběrka
fotografií sign. XVIIIa8 /portrét 8/, sign. XVIIIa816 /portrét 5/,
sign. XVIIIa1036 /portrét 10/, fond U8 Schrammova sbírka
portrétů sign. 1487 /portrét 12/, sign. 1615 /portrét 7/. Titulní
foto: strop farního kostela Navštívení Panny Marie v obci
Břeclav-Poštorná

Při výletování po jižní Moravě nechte starosti a auto doma
– sveze vás www.idsjmk.cz

OSOBNOSTI JIŽNÍ MORAVY

*Žij uměním,
rozkvet myšlenkami*

CZ

1

ALFONS MUCHA

Muž, kterému vděčíme za slávu secese ve světě i za krásné bankovky a známky. Narodil se roku 1860 v **Ivančicích** a chlapecká léta prozpíval v kostelních sborech. Muchův výtvarný talent však oslnil mecenáše z **Mikulova**. Díky němu mohl studovat v Mnichově a Paříži, kde se proslavil. Roku 1894 totiž namaloval pro herečku Bernhardtovou plakát,

jenž se stal přes noc senzací. Práce se hrnula, milovali ho nejen francouzi. Myšlenka Slovanské epopeje, oslavy vlastenectví, vznikla během Muchova pobytu v USA a 20 monumentálních pláten s výjevy dějin Slovanů realizoval po návratu do Čech. Od roku 1963 vystavoval epopej **Moravský Krumlov**, pak Praha a teď se vrací zpět!

www.mkrumlov.cz/zamek-v-moravskem-krumlove/d-5009

2

KARDINÁL FRANTIŠEK DITRICHŠTEJN

Výrazná a kontroverzní osobnost 17. století. Do Mikulova přišel s rodiči z Madridu jako dítě. Zasloužil se o vybudování kaple a křížové cesty na Tanzberk – dnešní **Svatý kopeček** – jako výraz vděku za překonání morové epidemie. Byl hlavním rádcem 4 habsburských panovníků a klíčovou postavou rekatolizace. Nebál se ji prosazovat násilnější formou,

přesto údajně s poddanými jednal s laskavostí, stavěl se vždy proti zvyšování robotních dávek, osobně rozdával jídlo chudým. Navštivte **rodovou hrobku Ditrichštejnů** na mikulovském náměstí nebo Moravské muzeum v Brně. Sídlí v **Ditrichštejnském paláci**, který hostil i císařovnu Marii Terezii a nechal ho vybudovat právě kardinál.

www.mikulov.cz/turistika/pamatky-a-prohlidkove-objekty

3

KAREL LICHTENŠTEJN

V pobělohorském období nejvyšší osobnost po císaři. Podepsal rozsudky 27 českých pánů, postaral se o exodus J. A. Komenského a elit protestantství. Přesto obviněným poskytl čas na útěk – nechal je stíhat se zpožděním. Jeho umění diplomacie a vzorné hospodaření dovedlo Lichtenštejny mezi nejbohatší šlechtu v zemi a **Lednicko-valtický areál**,

úžasný krajinářský komplex nyní zapsaný v UNESCO, vzkvátal. Ojedinelé místo posledního odpočinku, rodinnou hrobku ve **Vranově u Brna** navštěvují příslušníci rodiny dodnes. Chcete poznat historii mocného rodu dokonale? Navštivte bohatou expozici v Břeclavi v Lichtenštejnském domě nebo na zámku ve Ždánicích a Bučovicích.

www.lednickovalticky-areal.cz

4

TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK

Vydejte se po stopách filozofa, diplomata, symbolu svobody, demokracie a sebeurčení našeho národa. Masarykovo muzeum najdete v **Hodoníně**, kde se 1. československý prezident roku 1850 narodil. Rodina Masaryků žila i v domku v **Čejkovicích**, místní expozice věrně ilustruje tehdejší život. TGM studoval na reálce v Hustopečích, gymnázium

pak absolvoval v Brně v dnešní budově JAMU. Během 1. světové války organizoval protirakouský odboj. Z Ženevy vyhlásil s podporou krajanů požadavek na samostatnost a vynaložil enormní úsilí, jež vyústilo roku 1918 v založení samostatné republiky. S manželkou Charlottou jezdili během prezidentských let také na zámek do Židlochovic.

www.hodonin.eu

5

LEOŠ JANÁČEK

Světznámý představitel moderny čerpal z nápeví Slovákka i Lašska. Narozen 1854 v Hukvaldech, jako 11letý odchází do kláštera v Brně a s Brnem už je těsně spjatý navždy. Vzdělání získal v Praze, Lipsku i Vídni, pohnutý osobní život vpsuje do jedinečných melodií. Poslechněte si známou operu Příhody lišky Bystroušky na motivy bajky Rudolfa Těsnohlídka. Průsečíkem

jejich osudů byly **Bilovice nad Svítavou**. Toto inspirativní letovisko umělců navštěvovali bratři Čapkové, Oldřich Nový i sám Janáček. Těsnohlídek založil tradici Stromů republiky se sbírkou na pomoc dětem bez domova. Poprvé strom rozsvítili na Vánoce 1924 v Brně a tradice s dobročinným poselstvím se rozšířila do dalších měst.

www.bilovicens.cz

6

RODINA LÖW-BEER

Rod Löw-Beerů přišel do Boskovic v 17. století, poté se přesunul do Svítávky. Podílel se na rozvoji kraje, jejich koncern na výrobu vlněných látek poskytoval mnoho pracovních míst. Pro zaměstnance postavili domky, pro děti školku. Grete, dcera Alfreda Löw-Beera, oslovila s manželem architekta Miese van der Rohe – výsledkem je

funkcionalistická **vila Tugendhat** zapsaná v UNESCO. Ve Svítávce stojí dvě překrásné secesní vily Löw-Beerových (Kulturní památka ČR). Architektem Velké vily je Josef Nebelhosteny, autor přestavby hlavní budovy brněnského nádraží. Eleganci a střídmostou zdobnost **Velké vily** přijďte obdivovat v pracovní dny Úřadu městyse Svítávka, který tu dnes sídlí.

www.low-beerovy-vily.webnode.cz

7

MARIE VON EBNER-ESCHENBACHOVÁ

Velká moravská spisovatelka psala v němčině, proslula trefnými aforismy a získala dvojí nominaci na Nobelovu cenu za literaturu. Její manžel byl armádním profesorem, mezi rodinné přátele patřil Ernst Mach a tak není divu, že Marii okouzila věda. Nějaký čas bydleli v **Louce u Znojma**. Vyučila se hodinářství, zajímala se o námořní navigaci, telegraf

i elektřinu, byla korespondenční členkou Rakouské akademie věd a umění. Milovala divadlo. Pro sociální citění i náměty próz ji srovnávají s Boženou Němcovou, která však neměla tak poklidný osud. Marie často pobývala v rodovém sídle na **zámku v Lysicích** – navštivte zde stálou expozici věnovanou této vskutku renesanční ženě.

www.zamek-lysice.cz

8

JEAN-LOUIS RADUIT DE SOUCHES

Jeden z nejschopnějších vojevůdců 30leté války. Z rodné Francie přešel k švédské armádě, poté k Habsburkům. Roku 1645 ubránil Brno! Pod jeho velením drželo hradby 1500 mužů (většinou nevojáků) proti nevidané přesile, 28 tisícům Švédů více než 3 měsíce! Oslavován a povýšen, stal se Jean-Louis velitelem Brna i Moravy. Měl podnikavého

ducha - jako hrabě mohl odkoupit panství **Jevišovice**, kde postavil vysokou pec na kujné železo. Poutní místo s léčivými prameny Hluboké Mašůvky pozvedl vybudováním lázní, hostince a kostela, kam daroval vzácnou poutní sochu. Pohřben je pod kostelem sv. Jakuba v Brně, jeho bustu uvidíte na **Špilberku** napravo od hlavní přístupové cesty.

www.jevisovice.cz

9

ITALOVÉ NA JIŽNÍ MORAVĚ

Italský vliv pociťovala jižní Morava už od 9. století. Češi cestovali na Apeninský poloostrov za věděním, italská specialisté zase k nám. Hotový rozkvět nastal v 16. století, kdy sem proudily zástupy architektů, sochařů, kameníků. Giovanni Pietro Tencalla projektoval **kostel Navštívení Panny Marie** v půvabné Lomnici u Tišnova, přestavěl v barokním duchu

zámek a kostel ve Vyškově. Giovanni Giacomo Tencalla s kolegy vypracoval projekt zámku Lednice, Valtice i **Ditrichštejnský palác v Brně**. Jan Blažej Santini-Aichel přestavěl ve Křtinách chrám Jména Panny Marie a vepsal svůj stavitelský um do projektu Proboštského **kostela sv. Petra a Pavla v Rajhradě**.

www.rajhrad.cz/benediktini/opatsky_chram.htm

10

KAREL ABSOLON

Nesmírně pracovitý vědec působil na Karlově univerzitě i v Moravském zemském muzeu. Rodák z Boskovic zkoumal původně jeskynní hmyz, ale víc a víc propadal kouzlu podzemních prostor. Do roku 1908 zdokumentoval většinu **Punkevních jeskyní**, za pomoci přátel několikrát sestoupil do Macochy a napomohl jejímu zpřístupnění. Za speleologii

a krasologii podnikl 10 výprav na Balkán. Vedl archeologický průzkum v **Dolních Věstonicích** a byl to jeho tým, jenž objevil roku 1925 Věstonickou venuši, nejstarší známou keramickou sošku světa. Přišel s myšlenkou zbudování Anthroposu – do 1945 umístěného na brněnském výstavišti. Dnes najdete pravěký pavilon s mamutem v písáreckém parku.

www.caves.cz/jeskyne/punkevni-jeskyne

11

JAN AMOS KOMENSKÝ

Světově proslulý filozof, pedagog a teolog, poslední biskup Jednoty bratrské, jeden z nejvýznamnějších Čechů se narodil roku 1592. Studovat začal ve **Strážnici**, kde ho připomíná bronzová socha a Památník bratrského školství v místě původního areálu. Originální a moderní pohled na výuku uměl podat širokému publiku. Ve svých 64 letech byl

vysvěcen na kněze v **Žeravicích na Kyjovsku**. Po Bílé hoře odešel do Polska, přednášel v Británii na Královské akademii věd. Je pohřben v holandském Naardenu, kde strávil posledních 14 let. Jeho přelomové myšlenky a ideály pedagogiky mají mezinárodní dosah a kniha Labyrint světa a ráj srdce patří k vrcholným dílům barokní literatury.

www.straznice-mesto.cz

12

PROKOP DIVIŠ

Vynálezce bleskosvodu, kněz, přírodovědec a hudebník se narodil roku 1698. Byl farářem v **Příměticích**, kde experimentoval se statickou elektřinou a dychtivě vyhlížel každou bouřku. Jako převor ochránil před pruskou zkázu **Loucký klášter**. Roku 1754 sestrojil 1. bleskosvod na světě, s myšlenkou přišel ve stejný čas i Benjamin Franklin. Celou

Evropu Diviš ohromil důmyslným multiharmonickým hudebním nástrojem, který využíval pokusy s elektrickým nábojem. Byl průkopníkem elektroléčby a věřil jejím účinkům, čímž si znesvářil duchovní i lékaře té doby. Dnes najdete kopii bleskosvodu před přímětickou farou spolu s památníkem, který projektoval architekt Fuchs.

www.znovin.cz/loucky-klaster-ve-znojme